

A heart-shaped scar on a tree trunk, carved into the bark, revealing the lighter wood underneath. The background is the rough, textured bark of a tree, with a warm, reddish-brown color palette.

MARJO
RODENBURG

Liefde blijft

HAAR MAN VIEL TERUG IN EEN DRUGS-
VERSLAVING, MET ENORME GEVOLGEN...

LEESFRAGMENT

MARJO
RODENBURG

Liefde blijft

HAAR MAN VIEL TERUG IN EEN DRUGS-
VERSLAVING, MET ENORME GEVOLGEN...

Liefde blijft

© 2025, Marjo Rodenburg

Uitgave: juni 2025

Omslagontwerp en binnenwerk: Jore ontwerp

Uitgave: Triple Boeken, Aalten

www.tripleboeken.nl

info@tripleboeken.nl

ISBN 9789083506661

NUR 402

Alle rechten voorbehouden.

Bij de productie van dit boek is gebruikgemaakt van papier dat het keurmerk Forest Stewardship Council (FSC) draagt. Bij dit papier is het zeker dat de productie niet tot bosvernietiging heeft geleid. Ook is het papier 100% chloor- en zwavelvrij gebleekt.

DICHTBIJ • INSPIREREND • RAAK

Inhoud

Inleiding 7

1. Goede herinneringen 15
2. Eenzame worsteling 21
3. Opvang in het noorden van het land 49
4. Weer weg 59
5. Opvang Zutphen 99
6. De terugval 103
7. Tweede opvang in Zutphen 119
8. Vervolgplek 133
9. Zeeland 141
10. Er is Hoop die groter dan de dood is 155

Epiloog 159

Dankwoord 165

Inleiding

Was het maar zo...

Daar zitten we dan met opnieuw een verhuizing voor de boeg. Mijn hoofd tolt. We wisten dat we een keer uit dit huis zouden moeten. We wonen inmiddels ruim acht jaar in dit mooie boshuis, dat vooral 's zomers zoveel charme heeft. En dan te bedenken dat we hier eigenlijk maar anderhalf jaar zouden wonen.

Wat een cadeau dat onze kinderen hier konden opgroeien en dat we naast zulke lieve mensen mochten wonen, hier op de Herdershof. Samen met hen vormden we een deel van de gemeenschap van Jeugd met een Opdracht in Heerde.

Ik weet nog goed dat we begin 2010 hier kwamen wonen. We kregen veel hulp en met man en macht werd er iets moois van gemaakt. Het huis stond op een schitterende plek, maar was oud en behoorlijk vervallen. Na meerdere verhuizingen in een paar jaar tijd had ik tegen God gezegd dat ik het niet zag zitten om weer ergens tijdelijk terecht te komen. Maar oké, dit was waarin werd voorzien. We hadden immers geen andere keuze, dus uiteindelijk omarmden we deze unieke plek.

Het was het begin van de winter van 2010. De winter was een periode waarin mijn man Harald het vaak moeilijk had. Donker en kou riepen bij hem veel nare herinneringen op. Ik merkte dat hij minder goed in zijn vel zat. Toch verwachtte ik niet dat het zo mis zou gaan. Ik had vertrouwen. Ik had goede bedoelingen. Ik was naïef.

Het ging dusdanig mis dat Harald een aantal weken spoorloos verdween. We beleefden een jaar waarin we elkaar alleen in de weekenden zagen en hij ondertussen hulp had. Natuurlijk zit er een hele wereld achter deze informatie, dus ik zal er wat meer over vertellen.

Harald hield van fanatiek sporten. Aangezien het bij hem alles of niets was, had hij periodes dat hij helemaal losging in de krachtsport. Zijn figuur veranderde nogal eens. Aan het eind van de zomer van 2010 waren we samen op een verjaardag. Naderhand zei iemand tegen me: 'Harald is wel erg afgevallen.' Dat harddrugs je kunnen uitmergelen, had ik op dat moment nog niet zo ervaren. Ik wist wel dat Harald verslaafd was geweest, maar ik had dit zelf niet meegemaakt. Er was geen haar op mijn hoofd die dacht dat de drugs opnieuw grip op zijn leven hadden gekregen. Toen Harald een paar dagen later op de bank lag en een telefoontje kreeg en hij wartaal uitsloeg, kreeg ik even later te horen: 'Marjo, het gaat echt niet goed met Harald.' Door anderen werd ik er bij bepaald dat er iets niet klopte, maar ik had geen idee dat drugsgebruik de boosdoener was.

Zonder me de reden te vertellen, vertrok Harald op een dag uit ons leuke boshuis. Met mijn ziel onder de arm deed ik navraag bij deze en gene of ze iets wisten over Harald, maar het bleef afschuwelijk stil. We wisten niets, zelfs niet of hij nog leefde. Er was paniek, maar bovenal een vreemd soort adrenaline om door te gaan met leven, vooral voor de kinderen.

Toen we na drie afschuwelijke weken het verlossende telefoontje kregen dat Harald zelf naar de politie in Amsterdam was gegaan en aangaf hulp te willen, sprong mijn hart meters hoog de lucht in van blijdschap. We hadden echter nog een lange weg te gaan. Hijzelf in eerste instantie, maar wij ook samen,

en ook als gezin. Ik kon niet anders dan rennen, rennen naar Jezus. Ik weet nog goed hoe fijn het was dat ik mijn hart kon uitstorten bij mijn buurvrouw die al onze ellende aanhoorde en voor ons bad. Ik ervoer ook hoe ik werd aangemoedigd om bij Jezus te zijn. Gewoon, dicht bij Hem zijn. Zo vroeg een oudere medewerker van Jeugd met een Opdracht: ‘Zit je nog weleens bij Jezus op schoot?’ Ik werd er keer op keer aan herinnerd dat dit inderdaad de plek was waar ik naartoe mocht gaan.

Eind goed al goed, in datzelfde jaar nog werd er hard innerlijk werk verricht en kwam Harald voorgoed bij ons terug. We gingen er weer voor!

En nu, in de herfst van 2018, denkend aan het heftige jaar dat volgde op onze vorige verhuizing, zie ik deze nieuwe verhuizing toch ook met blijdschap tegemoet. Opnieuw is er voorzien in een unieke plek in een klein dorpje verderop. Dit keer geen boshuis maar een rijksmonument dat mooi is bijgehouden en met – vooral in de winter – meer licht in huis. Wat fijn!

Terwijl ik aan het koken ben, gaan mijn gedachten naar de nieuwe inrichting en ben ik voor mijn gevoel al deels verhuisd. Wat heerlijk om een man te hebben die gewoon rustig op de bank kan zitten met dochterlief op schoot en met haar de rust heeft om te bespreken wat voor kleur zij graag op haar muur heeft in haar nieuwe slaapkamer. Ik zie ze nog zitten bij de gezellige gaskachel. Onze dochter krijgt dan wel de kleinste kamer in het nieuwe huis, maar we willen er alles aan doen om het tot háár plekje te maken. Met de klus kwaliteiten die Harald heeft, komt dat zeker goed. Denkend aan dat nieuwe kamertje op de begane vloer hoor ik hem nog zeggen: ‘Haar raam moet ’s nachts wel goed dicht kunnen want het is de plek die inbrekers zouden kunnen uitkiezen om ons huis binnen te komen.’

Vol goede moed beginnen we aan deze megaklus want naast dat er best wat moet gebeuren op onze nieuwe stek, merk ik ook dat vier mensen in achtenhalf jaar tijd veel kunnen verzamelen. Wat dat betreft is het hoog tijd om weer eens verder te trekken, helemaal omdat we actief zijn binnen een zendingsbeweging. Mede doordat Harald de verhuizing ziet zitten en ook leuke plannen heeft om vooral de woonkeuken aan te pakken, gaan we ervoor. Achteraf denk ik wel eens: was het puur uiterlijke schijn dat hij het leek te zien zitten? Wilde hij vooral graag zelf dat het appeltje-eitje leek, zo'n verhuizing? Vond hij soms dat hij naar mij toe vooral moest laten merken dat hij het prima aankon?

Eenmaal goed en wel over in het andere dorpje, merk ik dat ik moeilijk contact kan maken met Harald. Ik wijt dat aan het feit dat het toch logisch is dat een verhuizing impact heeft en omdat ook nog niet meteen alles klaar is, ook niet nadat je bent verhuisd. Dat levert gewoon nog stress op.

Toch spreek ik na een week mijn zorg uit naar onze voormalige buurvrouw. Het is meer dan een zorg. Het gaat niet goed met Harald, dat zien we beiden. Maar o, wat is het lastig als je iemand al van de glijbaan af ziet gaan. Je kunt het menselijkerwijs bijna niet stoppen.

Twee dagen later gaan we met een van de verhuisklusers en zijn vrouw uit eten om ze te bedanken voor de hulp. Het gaat niet goed met Harald. Hij is erg laat thuisgekomen, direct onder de douche gesprongen en heeft daarna alleen een T-shirt aangetrokken. Vreemd, want het is koud buiten en hij kan niet goed tegen kou. Als we in het restaurant zitten, praat ik wat met de verhuisklusser en zijn vrouw. Harald staart alleen maar voor zich uit. Hij reageert niet op wat er wordt gezegd. Dan pakt hij

de chilisaus. Hij zet de fles aan zijn lippen en begint te drinken.

Is dit een grapje? denk ik nog. Gebeurt dit echt?

‘Harald, betaal jij de rekening?’ vraag ik.

Als hij wegloopt naar de kassa, vraag ik mijn gasten: ‘Zagen jullie dat ook?’ Helaas wel.

Intussen is er wat tumult bij de kassa. Het lukt Harald niet om te betalen. Ik loop ernaartoe, regel de betaling en we verlaten het restaurant. Nog voordat we weggrijden zeg ik op de parkeerplaats: ‘Harald, ik maak me zorgen om je.’

Hij heeft moeite me aan te kijken. ‘Dat is terecht,’ zegt hij.

Als we thuis zijn breng ik de oppas naar huis en daarna bel ik vrienden op. In paniek doe ik verslag van wat er is gebeurd. De vrienden die ik bel zijn wel wat gewend. Zij weten maar al te goed wat er acht jaar geleden is gebeurd.

De volgende dag, donderdag, vertrekt Harald voor een afspraak met zijn compagnon, met wie hij een bedrijf runt voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Ze maken houten meubels. Het zal voorlopig de laatste ochtend zijn dat de kinderen hem in huis zien. Onze zoon kan tot op de dag van vandaag nadoen hoe depressief zijn vader die ochtend aan tafel zijn koffie zat te drinken.

Als de kinderen ‘s avonds al lang op bed liggen komt hij eindelijk thuis. Ik zit aan de mooie lange steigerhouten keukentafel die hij heeft gemaakt.

‘De vrouw van vroeger die ik weer heb ontmoet, heeft drugs nodig als pijnmedicatie en ik heb ook drugs nodig,’ zegt hij.

Het lukt me om rustig te blijven als ik reageer: ‘Je weet heel goed dat drugs geen oplossing zijn voor je problemen. Je hebt hulp nodig.’

‘Ik kan niet meer, ik wil doen waar ik zin in heb,’ zegt hij.

‘Harald, hoor je wat je zegt?’ zeg ik vol verbazing. ‘Je gaat in tegen alles wat je de afgelopen jaren zelf hebt verkondigd.’

We praten nog wat verder en ik merk dat we even van hart tot hart contact hebben. Uiteindelijk zegt Harald: ‘Ik zal morgen de huisarts bellen en zeggen dat ik hulp nodig heb.’

Wat ben ik dankbaar voor die woorden, maar tegelijk giert de adrenaline door mijn lijf. Ik sta helemaal ‘aan’, als een soort moederkip.

Als hij zegt er zo aan te komen om vervolgens de deur uit te gaan en het laatste ‘spul’ op te maken, maak ik mij toch maar klaar om naar bed te gaan. In wat voor nachtmerrie zijn we nu weer beland?

Als hij zo’n drie kwartier later nog niet terug is, loop ik in mijn badjas naar buiten. Als ik de schuurdeur opendoe, voel ik een steek door mijn maag gaan. Ik zie onder mijn ogen gebeuren wat ik gelukkig niet vaak in real-life heb gezien, maar waarvan ik genoeg heb gehoord om te weten dat het vernietigend is. Harald is bezig met zijn harddrugs om zichzelf te verdoven. Ik zie hem staan. Eigenlijk is het Harald niet echt. De duisternis is zo afschuwelijk dichtbij! Ik zeg: ‘Harald, ga naar binnen!’ en ik smijt de zooi in de container. Ik kan natuurlijk het woord ‘drugs’ gebruiken, maar dat omschrijft niet wat het is en wat het doet. Het is echt zooi.

De volgende dag komt Harald pas uit zijn bed als de kinderen al naar school zijn en ik mijn afspraak maar gewoon door heb laten gaan. Twee kennissen die op de koffie zijn om onze nieuwe stek te bewonderen, zien hem ook. Als ze even later weg zijn, vraag ik Harald: ‘Heb je de huisarts gebeld?’

‘Ja’ zegt hij, ‘om twee uur heb ik een afspraak.’

Totdat hij weggaat, wisselen we nauwelijks een woord.

Hij pakt wat gereedschap om een handgreep aan een kastje te maken. Ik ben blij dat hij dat even doet en het maakt ook indruk. Het zijn beladen uren, er hangt zoveel spanning in de lucht.

Deze mooie herfstdag nodigt uit om naar buiten te gaan en daarom moedig ik Harald aan om vooral op de fiets naar de huisarts te gaan. De frisse lucht zal hem goed doen. Maar hij trekt zijn eigen plan en vertrekt met de pick-up, de auto die zo groot is dat ik er nauwelijks in durf te rijden. Ik besluit zelf de fiets te pakken en op verkenning te gaan in het Veluwe dorp waar we zijn komen te wonen. Ik ga op zoek naar de eierboer waar ik veel over heb gehoord en kom wat later thuis met verse eitjes van de boer. Dit buiten zijn, in Gods schepping, is een van de kleine dingen die me zo goed doen.

Ik zou graag willen schrijven dat Harald na mijn fietstocht gewoon op de bank zit. Dat er een kleine glinstering in zijn ogen staat en hij me vertelt over de huisarts die samen met hem een hulpverleningstraject in gang gaat zetten en de instanties aan het benaderen is. Ik zou graag schrijven dat ik vervolgens een zucht van verlichting slaak.

Ik wou dat ik kon schrijven dat het zo is gegaan...

1. Goede herinneringen

Daar stond ik dan, als eenentwintigjarige, samen met een vriendin. Het was op een vroege julimorgen in 2000 en we stonden aan het begin van ons volgende zendingsavontuur. Een paar jaar eerder hadden mijn vriendin en ik onze eerste zendingservaringen opgedaan met een groep in Mexico. Het had een onuitwisbare indruk op me gemaakt en mijn zendingshart was erdoor aangeboord. Deze keer zou de reis ons naar Oost-Europa brengen.

Het busje met een aantal medereizigers stopte en er stapte een vriendelijke chauffeur uit. Ik trok de conclusie dat hij dan wel de reisleader zou zijn maar al snel bleek dat een verkeerde aanname. We hadden een lange reis voor de boeg en meer dan genoeg tijd om te kletsen. We waren met een relatief kleine groep van acht mensen. Logischerwijs heb je met de een sneller een klik dan met de ander en zo gebeurde het al snel dat mijn vriendin en ik met twee mannen omgingen die al wat ouder waren dan wij maar wel van een lolletje hielden. Een van hen was de chauffeur.

Tijdens een van onze acties moesten we lang wachten. Ik stond, want er waren te weinig stoeltjes. Zonder enige bijbedoeling ging ik op Haralds (de chauffeur) knie zitten. Een regel van deze zendingsorganisatie is dat het niet de bedoeling is om tijdens een zendingsreis op zoek te gaan naar een leuke partner. Zo kwam de reisleader achteraf naar mij toe om mij met

dit 'kniezitvoorval' te confronteren en mij te vragen of er misschien meer speelde tussen Harald en mij. Enigszins beduusd vertelde ik Harald later wat er was gebeurd maar veel reactie kwam daar op dat moment niet op. En zo begon het contact tussen Harald en mij.

Dat Harald een man van weinig woorden was, merkte ik al snel. Hij was wat ouder dan ik en een boeiende man die me fascineerde. We leidden een totaal ander leven. Toch voelden we ons tot elkaar aangetrokken en kregen verkering. Wanneer we elkaar in de weekenden zagen, in Leeuwarden waar ik woonde, of bij een van onze ouders (die bijzonder genoeg in elkaars buurt woonden in het midden van het land), vonden we elkaar. De rust die hij bij zich droeg, vond ik heel prettig en deed me goed. Dat hij al een heel leven achter zich had, daar deelde hij weleens iets van, maar dat echt bevatten kon ik niet.

Het feit dat hij in een christelijk opvangcentrum zat in het zuiden van het land vond ik niet zo belangrijk. Ook daar reisde ik graag naartoe, mijn liefde achterna. Ik zag en hoorde in hem een man die hongerig was naar de Bijbel en die een jaar geleden Jezus als zijn eerste liefde had leren kennen. Zelf ben ik opgegroeid in een gezin waarin de kerkgang een goede gewoonte was en waar we na het eten aan tafel uit de Bijbel lazen. Het was me met de paplepel ingegoten. Ik vond het ontzettend aantrekkelijk om van Harald te horen hoe zijn leven was veranderd sinds hij zijn leven aan Jezus had gegeven. Ik zag dat hij daarin radicale keuzes maakte en een no-nonsense mentaliteit had. Dat hij zo zijn worstelingen had merkte ik weleens, maar wat dit echt inhield, wist ik niet.

Zo kan ik me nog goed herinneren dat we een tijdje minder contact hadden. Hij gaf aan dat hij wat tijd voor zichzelf nodig had. Los van het feit dat hij wel een mobiel had, was hij dan

echt afwezig. Niet dat hij letterlijk onbereikbaar was maar alles in hem gaf aan: niet storen, alsjeblieft. Als bescheiden meisje deed ik dat dan ook niet. Ik weet nog goed dat hij vervolgens weer bij me kwam in mijn studentenflatje in Leeuwarden met een tas vol heerlijk eten waar hij me mee verraste. Ik was zo blij hem weer te zien en ik merkte ook dat hij het fijn vond er weer te zijn. Dat hij elke week een vast geldbedrag kreeg om van te leven en dat zijn moeder had voorzien in dat lekkers wist ik wel, maar dat maakte me niets uit. Ik zag zijn gebaar en dat was voldoende.

Binnen mijn vriendenkring waren er dat jaar een paar trouwerijen en Harald en ik gingen daar samen naartoe. Spoedig brak dan ook het moment aan waarop hij de uitspraak lanceerde: 'Ik geloof dat God geen vriendin geeft, maar een vrouw.' Hij kon dat soort dingen zeggen met een humoristische toon, waardoor ik niet in de gaten had dat ik eigenlijk een beetje werd gemanipuleerd. Zo stapten we, vijftien maanden na onze eerste ontmoeting, in het huwelijksbootje. Het was een schitterende herfstdag in 2001.

De eerste jaren van ons huwelijk bleven we hangen in de hoofdstad van Friesland waar ik had gestudeerd. We hadden fijne momenten samen waarvan ik me nog goed zijn kookkunsten kan herinneren. Als ik na een dag werken thuiskwam en hij met zijn onregelmatige baan met jongeren al had gekookt, kwam de geur me in de portiek van de flat al tegemoet. Zo aten we dus lekker op tijd en hadden we de avond nog voor ons. We trokken er's avonds geregeld opuit om te genieten van een wandeling of fietstocht langs het water. We ondernamen leuke activiteiten en gaven ons op als reisleiders bij een christelijke reisorganisatie.

Harald en ik deelden onze liefde voor zending. Zo belandden we na een paar jaar bij een ‘Discipelschap Training School’ (DTS) van Jeugd met een Opdracht. Als hongerige studenten ontvingen we de lessen en werden we overweldigd door het feit dat Jezus altijd meer en groter is en dat we Hem zo snel in een hokje plaatsen. We waren ‘werk in uitvoering’. Aan onze persoonlijke levens werd behoorlijk gesleuteld. Op deze veilige plek was dat meer dan oké. We leerden elkaar beter kennen en ik weet nog dat we op een dag over de mooie Veluwe reden. We stopten in het bos en Harald haalde een picknickkleed uit de auto. We gingen zitten in de schitterende natuur en Harald vertelde over de geheimen die hij al jaren in eenzaamheid met zich meedroeg. De pijn daarvan stond in schril contrast met het mooie plekje waar we op dat moment waren. Toch waren dit de gouddruppeltjes die verbinding gaven en die ik nooit zal vergeten.

De helft van de DTS bestond uit een *outreach* van drie maanden; een zendingsreis naar het buitenland. Deze kostbare tijd in Litouwen was de eerste in een rij zendingsreizen binnen Jeugd met een Opdracht. Vele gezamenlijke reizen zouden volgen, waarvan we er menigeen samen mochten leiden.

De verschillen in onze persoonlijkheden waren binnen ons huwelijk soms een uitdaging. Tijdens de reizen vulden we elkaar echter heel mooi aan en waren we met recht een team. Mijzelf zou ik beschrijven als de stabiele factor binnen het team, misschien een tikkeltje saai. Harald was juist degene die het team liet bruisen en de teamspirit erin bracht. We mochten heel wat avonturen met jongeren beleven.

Wanneer we als gezin in het buitenland waren met allemaal ‘grote broers en zussen’ voor de twee kinderen die we inmiddels hadden mogen krijgen, waren dat de hoogtepunten van

het jaar. Dat ik op een van deze reizen plotseling eerder weg moest vanwege een zieke zoon was pittig maar het was mooi om te zien hoe Harald zich vastklampte aan Jezus. Ik zag en hoorde bij terugkomst aan hem dat hij een verdieping in zijn relatie met Jezus had gekregen. Zo vertelde hij niet alleen dat hij in de ochtenduren zijn dag begon met een wandeling waarin hij praatte met Jezus, ik voelde het min of meer met hem mee. Ik wilde zelf ook graag meer persoonlijk contact met Jezus op die manier.

Het leven was echter ook heel kwetsbaar. Het 'gewone' leven in Nederland werd in deze tijd steeds moeilijker voor hem. Hij vond het moeilijk te accepteren dat hij medicijnen nodig had voor zijn depressieve klachten. Meerdere keren probeerde hij de antidepressiva af te bouwen.

De strijd in zijn eigen leven gaf hem ook veel bewogenheid voor mensen die aan de rand van de samenleving stonden. Hij begreep hen en kon zich met hen vereenzelvigen. Vaak heb ik verستeld gestaan van hoe hij zich vol liefde en waarheid, want ja hij kon behoorlijk direct zijn, ontfermde over verslaafden en mensen die het naar wereldse maatstaven verknald hadden. Ik had als jonge vrouw die het ogenschijnlijk goed voor elkaar had een behoorlijke dosis lef nodig om af te stappen op die 'ene zwerver', maar Harald deed dat gewoon. Het was fijn en leerzaam voor mij om zo naast hem te kunnen staan.

De glinstering in zijn ogen als hij 'die ene' zag of als hij in een verliefde bui naar mij keek, herinner ik me levendig en met plezier. De donkerheid die ik jaren later in dezelfde bruine ogen zag door de duisternis die zijn leven was binnengekomen, zou me bijna laten vergeten dat het Licht zijn ogen wel degelijk had verlicht. Wat is het fijn om door foto's en herinneringen van

anderen opnieuw bepaald te worden bij dat deel van de man op wie ik ooit zo verliefd was.

2. Eenzame worsteling

Op die vrijdag dat alles misgaat, zit ik te wachten op mijn man die maar niet terugkomt. De uren verstrijken en ik herinner me de ‘geruststellende’ woorden die een kennis zo’n acht jaar geleden tegen mij zei toen ik ook geen contact met Harald kon krijgen. Hij vroeg: ‘Hij kan toch wel voor zichzelf zorgen?’ Nou nee, dat kan hij dus niet! Ik voel aan alles dat het niet goed zit. Harald die niet terugkomt en niet reageert op contactpogingen van mij...

Net voordat het vijf uur is en het weekend ook voor onze huisarts begint, bel ik hem en hij vertelt me dat Harald die middag niet op de afspraak is verschenen.

Rustig blijven. Welke stappen kan ik zetten? Ik bel de directeur van het opvangcentrum waar Harald lang heeft verbleven. Hij was en is meer dan de directeur. Hij werd al snel Haralds geestelijk vader en heeft door de jaren heen erg veel voor ons betekend. Hij kent Harald ook uit tijden dat het slecht met hem ging.

Zijn advies is: ‘Liefde en begrenzing. Confronteer hem in liefde als hij op komt dagen en sta op geen enkele manier meer toe dat hij de schuur tot een junkhol maakt. Als liefde in het huis heerst, zal hem dat sowieso raken, ook al krijg je er geen enkele reactie op. Hij zal waarschijnlijk onder invloed zijn.’ Dat is duidelijke taal en in de jaren die volgen herinner ik mezelf regelmatig aan deze woorden.

Van de huisarts hoor ik dat hij appcontact heeft met Harald en dat Harald in Apeldoorn is, waar hij drugs gebruikt. Ik voel me in één klap twintig jaar ouder. 'Ik mag niet instorten, ik moet aan de kinderen denken,' zeg ik tegen mezelf.

Kort daarna krijg ik ook zelf een berichtje van Harald. Het is een appje waar ik me nog lange tijd aan vasthoud. Ik proef er zijn liefde in. Hij zegt: 'Ik gebruik cocaïne als antidepressivum en weet niet hoelang dit gaat duren. Maar ik zie uit naar het moment dat ik weer met jullie op de bank kan zitten.'

Menigeen zal misschien denken: Doe dat dan! Neem je verantwoordelijkheid! Was het maar zo simpel. Dit is ten diepste niet wat Harald wil zijn. Dit is de duisternis die met alle geweld is binnengetreken, nadat Harald geestelijk de deur op een kiertje heeft gezet. Hoe dit precies is gegaan, weet ik niet. Hij vertelt me dat niet.

Anderen verklaren me misschien voor gek, maar hoewel hij zijn verantwoordelijkheden als ouder verzuimt, zie ik in zijn keuze om bij ons weg te gaan wel degelijk een daad van liefde en bescherming. Want hij kan en mag ons niet meenemen in het leven als verslaafde. Hij neemt afstand om ons te sparen.

In de week van de verhuizing, die dus net achter ons ligt, ben ik zwaar door mijn enkel gegaan. Zo moet ik vanaf een afstand toekijken hoe mijn kasten door onder andere mijn schoonmoeder worden ingepakt. Ik ben onwijs dankbaar dat er hulp is.

Dat psychisch- en lichamelijk welzijn met elkaar verbonden zijn, daar kan ik niet onderuit. De spanning die door mijn lijf giert helpt allesbehalve bij het herstel van mijn enkel. Ik krijg bezoek van lieve meelevende mensen, er wordt een gebedsgroep gestart en er is praktische hulp. Kortom: we merken goed dat we er niet alleen voor staan. Maar het doet vreselijk zeer dat

degene van wie ik zoveel houd, mij en mijn kinderen in de steek laat. Ik weet dat het erg slecht met hem gaat. Ik beweeg hemel en aarde om te doen wat mogelijk is. Ik probeer bijna Jezus te zijn om hem te redden. Maar daar ga ik zelf bijna aan ten onder.

In de eerste week na Haralds vertrek neem ik contact op met Henk, een vriend van Harald, met wie hij de laatste jaren niet zoveel contact had. Hij kent Harald langer dan dat ik hem ken en heeft de goede en de slechte jaren met hem meegemaakt. Hij weet waartoe Harald in staat is als het slecht met hem gaat en wanneer hij onder invloed is. Zo heeft hij door verkeerde keuzes een aantal jaar de wereld vanachter de tralies moeten bekijken, of zoals Harald zelf wel eens grapte: 'Ik zat op kamers in de bajes.'

Micha, onze zoon, heeft binnenkort zijn eerste uitvoering met de schoolband waar hij sinds een tijdje in drumt. Zowel linksom als rechtsom kan ik Harald niet bereiken. Als hij het niet voor mij zou doen, doe het dan voor je kinderen, is mijn redenatie. Dus vraag ik Henk of hij Harald kan bereiken en vragen om bij die uitvoering aanwezig te zijn. Het antwoord dat ik krijg is pijnlijk: 'Nee Marjo, er is zoveel schaamte, Harald zal daar nooit onder invloed gaan zitten.' Schaamte. Ja, dat is wat de duisternis doet. Die overtuigt niet zozeer van wat verkeerd gaat met de bedoeling om je eruit te halen, maar die duwt je alleen maar verder de put in, zodat je denkt dat er geen uitweg meer is.

En zo zit ik daar die avond naar een schitterend optreden te kijken waar Micha, als mijn ster van de avond, in mee drumt. Ik zit vooraan, met mijn voet omhoog. De voet die allesbehalve goed voelt. Vraag me niet hoe, maar ik rijd die avond de achttien kilometer weer naar huis.

Voordat ik die avond naar het optreden reed, aten mijn dochter en ik bij lieve vrienden van ons. Zij hadden me al

gezien met mijn voet waar het alleen maar slechter mee ging en vroegen me nog: 'Zou je wel gaan?'

'Ja' zei ik, 'dat zijn vader er niet is vind ik al erg genoeg. Ik wil en zal bij Micha's optreden zijn.'

Dank aan de Heer dat het allemaal goed is gegaan met autorijden. Ik ben weer thuisgekomen, waar vervolgens mijn vriendin Annemiek is om me op te vangen. De fles wijn die ze voor de gezelligheid heeft meegenomen blijft onaangeroerd want als ze me ziet zegt ze enigszins geschrokken met haar ervaring als verpleegkundige: 'We moeten naar een arts.'

En zo rijden we op die vrijdagavond naar de huisartsenpost waar ik met een zware antibioticakuur weer vandaan kom. Als we een aantal uren later thuis zijn, zegt Annemiek duidelijk en liefdevol: 'Ik laat je vannacht niet alleen.' Dat ze haar zorg uit door bij me te blijven, zal ik nooit vergeten. Die nacht laat ze haar gezin met vier kinderen achter voor mij. Haar aanwezigheid geeft me net wat kracht om me over te geven aan wat uurtjes slaap. Die slaap blijk ik hard hebben te hebben voor de volgende dag als ik verrast word door bezoek.

Dat er geheel achter de schermen een schema wordt opgesteld door lieve mensen die om de beurt bij mij zijn en elkaar aflossen krijg ik zijdelings mee. Maar weet je, ik kan op dat moment ook niet meer. Ik zit aan mijn mooie lange keukentafel, uiteraard met mijn voet omhoog.

Annemiek moedigt mij aan: 'Ga even lekker douchen, dat zal je goed doen.'

'Maar Annemiek, ik heb totaal geen kracht en energie om überhaupt onder die douche te gaan staan,' reageer ik.

Ik zie dat Annemiek haar mobiel pakt en met Agnes belt die als eerstvolgende in het schema staat. En zo komt Agnes met een Ikea-krukje aanzetten, waarop ik onder de douche

kan zitten. Daar zit ik dan, als zwak mensje onder de douche. Hoe simpel kan het zijn? Annemiek komt nog even kijken of het wel gaat en besluit, nu Agnes haar kan aflossen, naar haar gezin te gaan.

Vervolgens krijg ik een berichtje van Harald. Mijn hart bonkt in mijn keel. Hij schrijft: 'Ik kom even wat spullen ophalen.'

Omdat de duisternis tot veel narigheid in staat is, besluit ik René, een goede vriend van Harald, te bellen. 'René,' vraag ik, 'zou je even willen komen? Harald komt zometeen wat spullen ophalen en ik vind het prettig als jij er dan bent. Misschien kun je even helpen met het aansluiten van de wasmachine.'

Ik vertel Agnes dat ik Harald graag wat eten en drinken wil aanbieden, alles om zijn hart te kunnen raken. Zelf ben ik lichamelijk niet in staat het voor hem klaar te maken. Uit ervaring en uit zijn eerdere verhalen weet ik dat hij hoogstwaarschijnlijk nauwelijks fatsoenlijk heeft gegeten en gedronken omdat zijn dag bestaat uit het regelen van drugs voor die dag. Agnes biedt aan te helpen met het eten.

Op het moment dat Harald later die dag weer snel het huis wil verlaten, zeg ik: 'Kom nog even zitten om wat te eten en te drinken.' Hij komt tegenover me zitten, neemt een slok van de zoethoutthee, zijn lievelingsthee, en neemt een hap van de boterham met kaas die mijn vriendin voor hem heeft neergezet. De ogen waar hij me mee aankijkt zijn leeg, hard en donker. Het is afschuwelijk hem zo te zien in de kleren die hij ruim een week geleden al aan had bij zijn vertrek.

De achterdeur gaat open en René komt binnen. De reactie die ik bij Harald zie is heftig. Alsof licht en duisternis tegenover elkaar staan. Deze René, die veel meer is dan alleen een buurman, zorgt dat Harald opschrikt en onmiddellijk het huis verlaat. We vallen stil. Dit is niet alleen pijnlijk voor mij. Als

Verder lezen? Dit boek is verkrijgbaar via de webshop op www.tripleboeken.nl en in de (christelijke) boekhandel.
Zie ook onze andere uitgaven op de website.

Liefde blijft • Marjo Rodenburg
ISBN 9789083506661 | 168 pagina's | Paperback | € 23,50

DICHTBIJ • INSPIREREND • RAAK